

**A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatalának tájékoztatója
az elektronikus aláírás célú tanúsítványok kibocsátásakor végrehajtandó
regisztrációs tevékenységről, az ezért való felelősségről,
valamint ennek során a közjegyzői közreműködésről
(2007. május 22.)**

I. Bevezetés:

A jelen tájékoztató tárgya az, hogy az elektronikus aláírás hitelesítés-szolgáltatás keretében a tanúsítványok kibocsátásakor a szolgáltatókra rótt regisztrációs kötelezettségre, az ezzel kapcsolatos felelősségre, és a közjegyző lehetséges közreműködésére milyen jogszabályi követelmények vonatkoznak.

1. Minősített tanúsítványok esetében:

A minősített tanúsítványok kibocsátására vonatkozóan az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokra és ezek szolgáltatóira vonatkozó részletes követelményekről szóló 3/2005 (III. 18.) IHM rendelet (továbbiakban: R.) 34. § (2) bekezdése értelmében követelmény, hogy az igénylőnek a hitelesítés-szolgáltató előtt személyesen meg kell jelennie. A szolgáltató kötelessége, hogy megállapítsa az igénylő személyazonosságát és mindazon adatok hitelességét, amelyeket a tanúsítványba foglal. Ezért a tevékenységéért felelősséggel tartozik. (az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény – továbbiakban: Eat. – 15. §). A törvény az igénylő, illetve a képviselő személyazonosítására, valamint az adategyeztetésre vonatkozóan további közvetlen kötelezettségeket ró a szolgáltatókra.

Ennek folytán, amennyiben a szolgáltató a regisztrációra más személyt vagy szervezetet vesz igénybe (külső regisztrátor), akkor követelmény, hogy a szolgáltató és a külső regisztrátor között olyan megállapodások létezzenek, amelyek biztosítják, hogy a szolgáltató a külső regisztrátor tevékenysége felett megfelelő ellenőrzést gyakorolhasson és olyan eljárásoknak kell létezniük, amelyek során ezt az ellenőrzést a szolgáltató ténylegesen, rendszeresen és felülvizsgálhatóan gyakorolja is annak érdekében, hogy a szolgáltatóra közvetlenül rótt kötelezettségek érvényesülése biztosítva legyen. A külső regisztrátor tevékenységéért a szolgáltató maga felel, az a szolgáltató nevében lép fel az igénylővel való kapcsolatban. A Nemzeti Hírközlési Hatóság (továbbiakban: Hatóság) a szolgáltató tevékenységének felügyeletére vonatkozó hatáskörében az ilyen külső regisztrátor tevékenységét is közvetlenül, vagy megbízott elektronikus aláírás szolgáltatási szakértő útján ellenőrizheti, a szolgáltatónak ezért a Hatóság ellenőrzési jogkörének biztosítására vonatkozóan is megfelelő megállapodásokkal kell rendelkeznie a külső regisztrátorral. A minősített hitelesítés-szolgáltató által a Hatóságnak benyújtott, független elektronikus aláírás szolgáltatási szakértő által készített szakvéleménynek a külső regisztrátor működésére és annak a szolgáltató általi ellenőrzöttségére is ki kell térnie. A Hatóság emellett a szolgáltatónak a külső regisztrátor ellenőrzésével kapcsolatos tevékenységét is felügyeleti ellenőrzései keretében vizsgálja.

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 2. § (1) bekezdése szerint a közjegyző eljárása során csak a törvénynek van alávetve és nem utasítható. Ezért a közjegyző nem köthet olyan megállapodást egy hitelesítés-szolgáltatóval, amelyben közvetlenül vállalja a hitelesítés-szolgáltatónak a regisztrációval kapcsolatos jogszabályokban és szabályzatokban megfogalmazott kötelezettségei teljesítését. Tevékenysége során őt sem a hitelesítés-szolgáltató, sem a Hatóság nem ellenőrizheti.

Ebből kifolyólag nem megengedett az, hogy a minősített tanúsítvány kibocsátása során a közjegyző regisztrációs feladatokat lásson el. Mivel a közjegyző nem a szolgáltató nevében jár el, ezért az igénylő a közjegyző előtti megjelenéssel nem teljesíti a szolgáltató előtti személyes megjelenési kötelezettségét, így a minősített tanúsítvány részére nem állítható ki.

Annak természetesen nincs akadálya, hogy a közjegyző a rá vonatkozó eljárási szabályok szerint a szerződéskötésben (pl a szerződés közokiratba foglalásával) vagy az igénylő személyazonosságának igazolásában (pl közjegyzői tanúsítvány kiállításával) részt vehessen. Ez a tevékenysége azonban nem minősül regisztrációs tevékenységnek, az az Eat. hatályán kívül esik és a Hatóság sem ellenőrzi. Ez azt is jelenti, hogy a szolgáltatónak a regisztrációt megfelelően és az előtte személyesen megjelent igénylő vonatkozásában le kell folytatnia.

Fontos kiemelni azt is, hogy az elkészült előfizetői kulcspár, illetve az azt tároló aláírás-létrehozó eszköz előfizetőnek/aláírónak való átadása szintén a szolgáltató tevékenysége és felelőssége, így ez nem bízható olyan személyre (pl a közjegyzőre) akinek az ilyen jellegű tevékenységét a szolgáltató nem tudja ellenőrizni, illetve aki nem a szolgáltató nevében jár el.

2. Nem minősített, közigazgatási követelményeknek megfelelő tanúsítványok esetében:

A közigazgatási hatósági eljárásokban felhasznált elektronikus aláírásokra és az azokhoz tartozó tanúsítványokra, valamint a tanúsítványokat kibocsátó hitelesítés-szolgáltatókra vonatkozó követelményekről szóló 194/2005 (IX. 22.) Kormány rendelet 7. § (2) bekezdése, valamint 10. § (1) bekezdése előírja, hogy a közigazgatási hatósági eljárásokban felhasználható nem minősített tanúsítványok esetében is kötelező az aláíró személyes megjelenése a regisztrációnál. Ugyancsak előírás, hogy amennyiben az aláírás-létrehozó eszköz és az előfizetői kulcspár átadására nem a regisztrációt követően nyomban, azonos helyszínen kerül sor, akkor az átvevő azonosítását újra el kell végezni a regisztrációnál követett eljárás szerint.

Ezen előírásokból és a külső regisztrátorról az előző részben leírtakból az következik, hogy a közigazgatási követelményeknek megfelelő nem minősített tanúsítvány sem adható ki akkor, ha az igénylő a szolgáltató előtt nem jelenik meg személyesen. Az igénylő a közjegyző előtti megjelenéssel ezt a kötelezettségét nem teljesíti. A közjegyző külső regisztrátorként ebben az esetben sem járhat el, közreműködése csak a regisztrációs eljárásen kívüli lehet.

Ugyancsak a fentiekből következik az is, hogy az előfizetői kulcspár, illetve az aláírás-létrehozó eszköz átadását itt sem végezheti a közjegyző, mivel nem a szolgáltató nevében jár el, és tevékenységét a szolgáltató nem tudja ellenőrizni.

3. Nem minősített tanúsítványok esetében:

A nem minősített tanúsítványok kiállításához a jogszabályok nem követelik meg a szolgáltató előtti személyes megjelenést. Így – a szolgáltató hitelesítési rendje által meghatározott keretek között – az igénylő az igényét a szolgáltató számára más módon is eljuttathatja, illetve a regisztráció is lefolytatható más módon is. Ebben az esetben sem kizárt a közjegyző közreműködése, azonban fontos kiemelni, hogy – a külső regisztrátorról fentebb leírtaknak megfelelően – a közjegyző ilyenkor sem végezhet regisztrációs tevékenységet, azt a szolgáltatónak kell megfelelő módon megszerveznie és elvégeznie. A követelmények közül ebben az esetben csak a szolgáltató előtti személyes megjelenés kötelezettsége hiányzik.

Az előfizetői kulcspár, illetve az aláírás-létrehozó eszköz átvételével kapcsolatban a fentebb írtak ebben az esetben is irányadók.